

Výplatní otisky období 1926 - 1939

Toto období má velké zázemí z hlediska uchovaných archivních údajů. Záhy po oficiálním povolení se díky firmě B. Jarolímek, Ministerstvu pošt a telegrafů a širokému zájmu sběratelů včetně významných osobností, které rychle vypracovaly různé druhy seznamů, studií či katalogů prvních výplatních otisků. Velmi pomohlo nařízení poštovní správy, která vydala nařízení o povinném zasílání tří povinných výplatních otisků Poštovnímu muzeu při zprovoznění výplatního stroje (registrovala se každá změna). Navíc poštovní orgány poctivě vypisovaly průvodní lístky pro každý stroj, kde se zveřejnily nutné detaily. Pověstné štamkarty zůstávaly u výrobce firmy Francotyp. Bohužel tyto vynikající postupy se rozměnily později až zanikly.

Díky těmto podkladům lze vystopovat i osudy výplatních strojů a jejich otisků z časového hlediska. Studijní pohled mi umožnil najít v prvním kole několik desítek otisků s dvěma daty - s datem před oficiálním uvedením stroje do provozu a s datem prvního dne uvedením stroje do provozu. Vysvětlení je hned několik. Může se jednat o eseje, předváděcí otisky či otisky připravené k vyplácení několik dní před oficiálním dnech uvedení do provozu. To je předmětem dalšího zkoumání. V tomto okamžiku se mi zdá nejpravděpodobnější třetí varianta. V tom případě tyto otisky jsou i esejemi a lze je zařadit do existujícího seznamu autorů Bouška - Leiš, Seznam esejí z období 1926 - 1939.

Zveřejňuji dva otisky firmy SALCHER z Bílovce (Wagstadt). Firma se zabývala výrobou knoflíků a kovového zboží. První otisk nese datum 29. 10. 1934, druhý, oficiální (údaje obdrželo Poštovní muzeum od dohlédací pošty) zní: 7. 11. 1934.

Každopádně vznikla nová kategorie čs. výplatního otisku: **Výplatní otisky před prvním dnem oficiálního zprovoznění, ze je nazvat jako eseje. Obvykle otisky se zamontovaly do stroj ve stejný den, kdy přicházely do provozu a začaly vyplácet. V těchto a příštích případech se jedná o prodlevu, jejíž důvod moc neznáme a můžeme se jen domnívat, proč tomu tak bylo. Jedná se zajímavou kapitolu historie čs. výplatního otisku.**

pokračuje